Nijmegen

Tussenevaluatie

Geef ze de (openbare) ruimte!

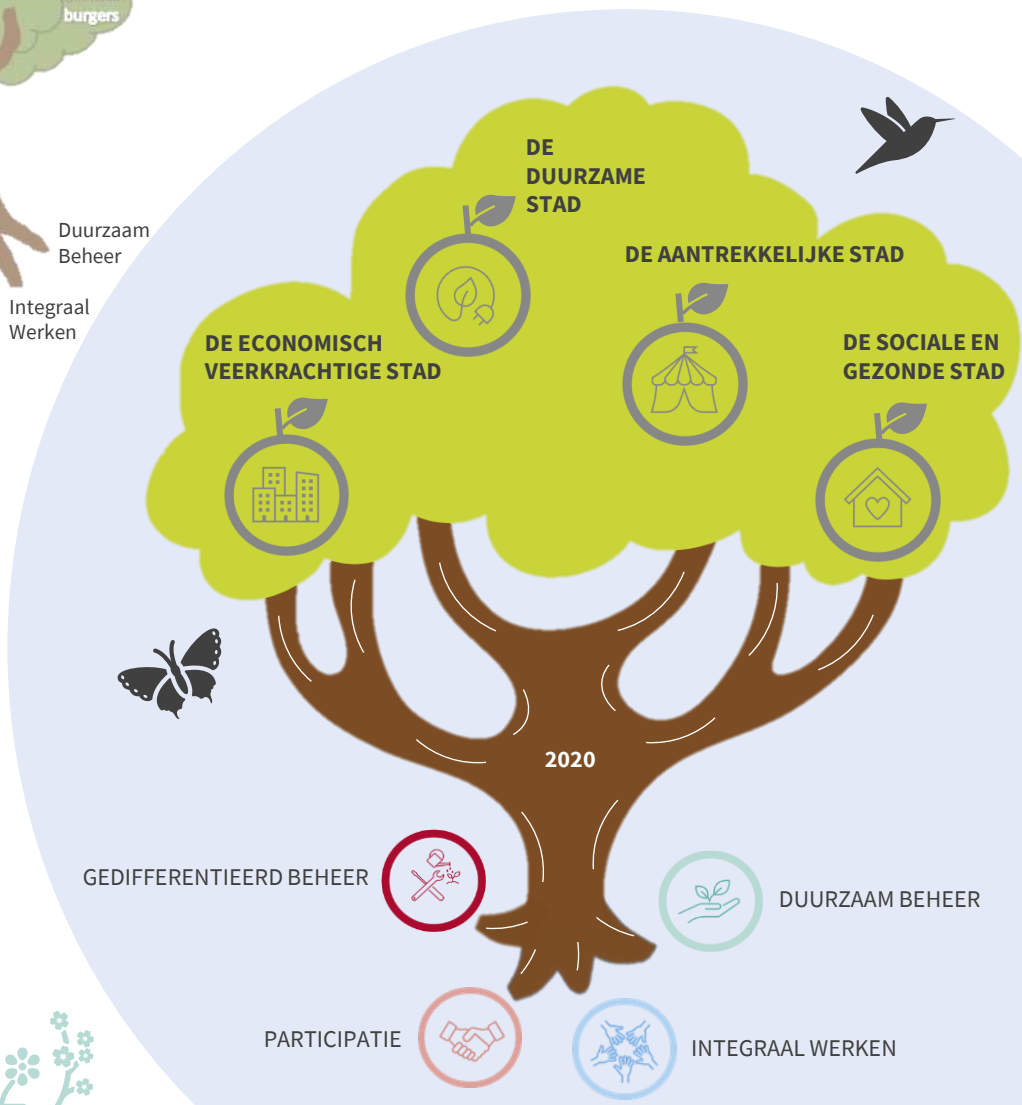
2020

In 2013 stelde onze gemeenteraad het beleidsplan ‘Geef ze de (openbare) ruimte!’ vast . Het plan geeft antwoorden op de vraag, hoe het beheer van onze openbare ruimte kan bijdragen aan onze ambities rondom actief burgerschap, kostenbewustzijn en duurzaamheid. Centraal daarin staat onze overtuiging om “ruimte te geven”. Ruimte voor maatwerk bij het kiezen van onderhoudsniveaus. Ruimte aan inwoners en ondernemers om de eigen verantwoordelijkheid te kunnen nemen in hun openbare ruimte. Ruimte voor samenwerkings-partners en aannemers om gemeentelijke taken over te nemen. En tot slot ruimte geven naar de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen door een duurzamere inrichting en beheer. We hebben dit samengevat in vier pijlers:

- gedifferentieerd beheer
- participatie
- integraal werken
- duurzaam beheer

Bijna 7 jaar geven we inmiddels ruimte aan onze ambities voor het beheer van de Nijmeegse openbare ruimte. In deze (tussen)evaluatie maken we een tussenbalans op. We laten zien hoe we de uitgangspunten van 'Geef ze de (openbare) ruimte!’ praktisch hebben vertaald en vormgegeven naar zichtbare resultaten op straat. Veel van onze ambities hebben we op deze manier concreet gerealiseerd. Er zijn ook zaken die anders zijn uitgepakt en we hebben moeten reageren op nieuwe opgaven en ontwikkelingen. In deze folder leest u alle resultaten tot dusverre.

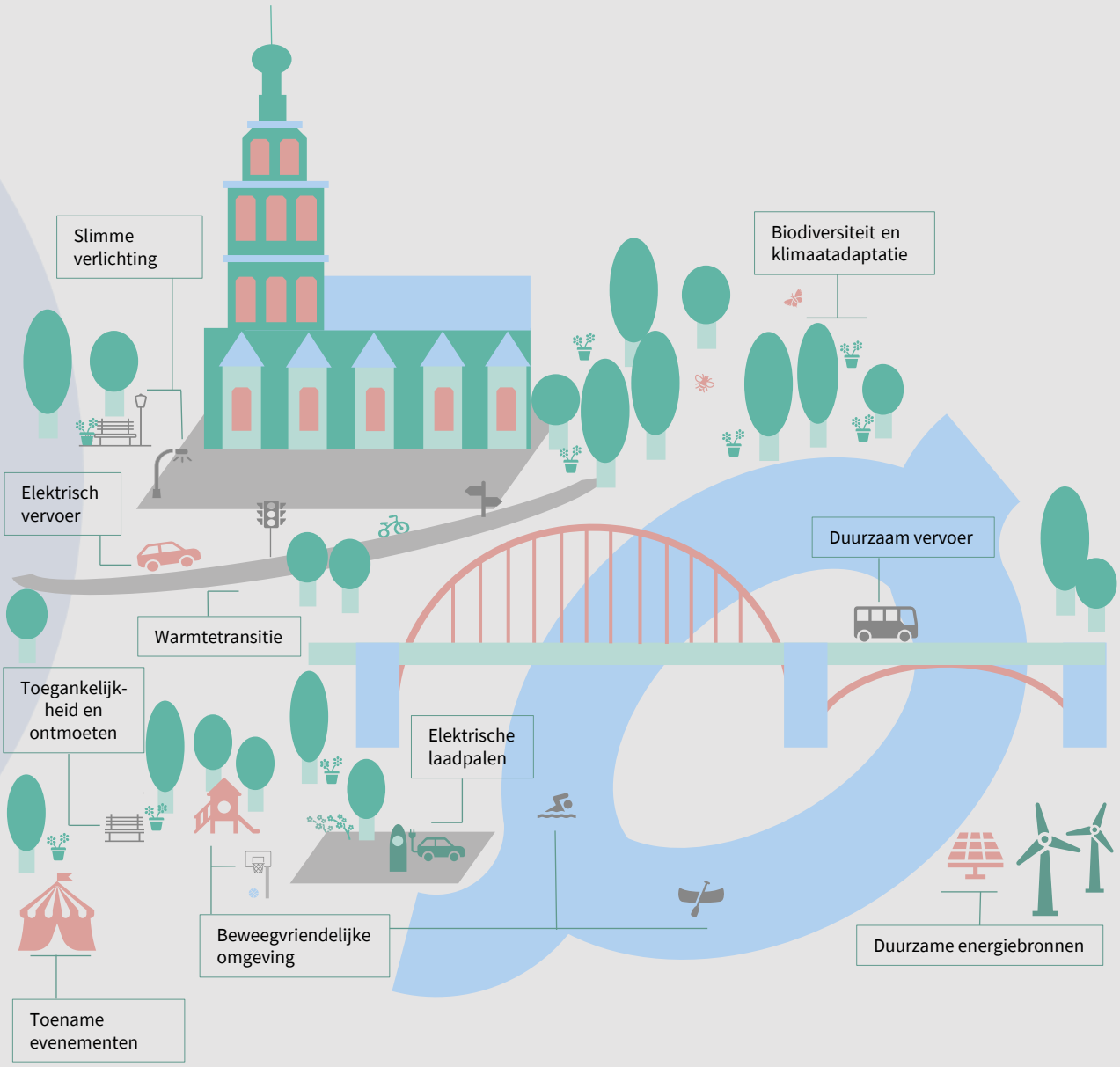
Vruchten plukken door vernieuwde vormen van beheren

In het beleidsplan ‘Geef ze de (openbare) ruimte’ zijn vier vernieuwde manieren van werken geïntroduceerd, waarmee beheer bij kan dragen aan de ambities van de gemeente Nijmegen. De vier vernieuwde manieren van werken (gedifferentieerd beheer, participatie, integraal werken en duurzaam beheer) staan symbool voor de wortels van de boom. De vruchten die we hier van willen plukken staan weergegeven in het bladendek.

De vruchten die we in 2012 als opgaven voor ons zagen zijn op veel onderwerpen actueel. Voor de (tussen)evaluatie hebben we de beleidsboom daarom geactualiseerd. Er spelen ook nieuwe ontwikkelingen. In het bladendek staan nu de vier grote, bestuurlijke opgaven van het huidige coalitieakkoord. Met de vier manieren van werken kunnen we via het beheer nog steeds bijdragen aan deze opgaven.

De tussenevaluatie van ‘Geef ze de (openbare) ruimte’ is uitgewerkt naar de vier pijlers. Per pijler vatten we de uitgangspunten samen. We beschrijven daarna puntsgewijs hoe zij afgelopen jaren zijn uitgewerkt. Per pijler schetsen we ook een actueel dilemma en geven we een inzicht in wat er de komende jaren wordt opgepakt. Een samenhangend overzicht van de trends en ontwikkelingen is opgenomen op de pagina’s 12 en 13. Voor elke pijler laten we tot slot ook praktische voorbeelden zien. Deze zijn opgenomen op de laatste pagina’s.

De ontwikkelingen in de openbare ruimte van Nijmegen

DE ECONOMISCH VEERKRACHTIGE, SOCIALEN EN GEZONDE, DUURZAME EN AANTREKKELIJKE STAD

Gedifferentieerd beheer

als maatwerk

De Nijmeegse ambities

Onder de noemer van ‘gedifferentieerd beheer’ gaf de raad in 2012 opdracht voor meer maatwerk in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Gedifferentieerd beheer betekent meer, of ander onderhoud uitvoeren waar we dat wensen, en minder onderhoud plegen waar dat aanvaardbaar is. Met maatwerk kregen onze inwoners de ruimte om de inrichting en het onderhoudsniveau in hun buurt mee te bepalen. Dat kan de identiteit van de wijk versterken en bijdragen aan een prettig vestigings- en woonklimaat. Gedifferentieerd beheer werd ook voorgesteld om nog efficiënter te gaan werken: door gerichte keuzes wilden we met dezelfde middelen meer bereiken.

Wat hebben we bereikt?

Vragen en wensen vanuit de stad over inrichting en onderhoud worden altijd serieus onderzocht. Het maatwerk in onderhoud heeft afgelopen jaren concrete vorm gekregen. De gemeente zorgt voor een goede basiskwaliteit van de openbare ruimte. Inwoners hebben op diverse plekken voor de ‘plussen’ gezorgd, al dan niet financieel ondersteund door de wijkbudgetten.

We communiceren steeds meer digitaal. Het voorgenomen maatwerk krijgt nu vooral vorm via het platform MijnWijkplan. Hiermee kunnen inwoners via onze internetsite wensen en ideeën aandragen en een beroep doen op hun wijkbudgetten. De gemeente geeft er inzicht in voorgenomen plannen en hun voortgang en krijgt inzicht in de wensen uit een buurt. Ook de informatie uit de Meld&Herstel-app levert waardevolle input voor het beheer.

We hebben duidelijk de regie opgepakt over specifieke stedelijke openbare gebieden, waarvan we vinden dat daar iets extra's moet gebeuren. Voorbeelden zijn de omvorming van het Keizer Karelplein met ‘zorgeloos groen’, de omvorming van de St. Annastraat en het ecologisch bermbeheer langs doorgaande wegen.

De beeldsystematiek van het CROW voor kwaliteit van de openbare ruimte blijkt een goede manier om afspraken met Dar en aannemers te maken over het onderhoud. Het systeem bleek echter minder bruikbaar om afspraken te maken met inwoners over het onderhoudsniveau van hun openbare ruimte.

DILEMMA

We blijven uitgaan van gedifferentieerd beheer. Laten we ons daarbij vooral leiden door de wensen en ideeën van onze inwoners, of krijgt het maatwerk vooral vorm door thema’s zoals klimaatadaptatie, energietransitie, gezondheid, etc.?

Wat gaan we de komende jaren doen?

De beeldsystematiek werkt goed voor het bepalen van 'schoon en heel', maar er is ook behoefte aan andere, aanvullende methodieken om actuele thema's zoals klimaatadaptatie, ecologie en gezondheid meetbaar en bespreekbaar te maken.

We zien dat het voorgenomen maatwerk in beheer voordelen geeft. Maatwerk maakt het mogelijk om de onderhouds-niveaus beter aan te laten sluiten op de wensen van de inwoners of andere doelen. We zien ook dat het beheer op andere plekken nog kosten-effectiever kan worden, soms door juist lagere onderhouds-niveaus. We gaan de verschillen die er binnen een wijk mogelijk zijn, in de komende jaren nog duidelijker maken.

Het grootschalige beheer van de stad, veelal op bovenwijks niveau, laat zich niet eenvoudig door de wensen van inwoners bepalen, zeker als het om de "hogere doelen" van onze stad gaat, zoals de opgaven rond duurzaamheid, klimaatadaptatie en de energietransitie. Hier gaan we sterker sturen via de contracten met onze samenwerkingspartners.

Gemeente neemt de regie

Zorgeloos groen richting het Keizer Karelplein

Bewoners maken de plus

Fruitboom Asturiërstraat

Aanleg drempel Beijensstraat

Klik hier voor één van de andere pijlers

Participatie

de meningen van onze inwoners doen ertoe!

De Nijmeegse ambities

We streven er naar om gehoor te geven aan wat inwoners en ondernemers belangrijk vinden in de openbare ruimte. We wilden hen daarom actief betrekken bij de inrichting en het onderhoud ervan. Ze zijn dan medeverantwoordelijk, hebben meer begrip voor de gemeente en zullen zo eerder tevreden zijn. Op die manier hebben we hen bewust meer (openbare) ruimte gegeven. We stimuleerden die initiatieven, waarbij inwoners meedenken, mee-adviseren en zelfs ook meedoen in het beheer en de inrichting. Gaandeweg wilden we ook meer doelgroepen bereiken, zoals mensen met een migratieachtergrond, gezinnen en jongeren. We hebben met MijnWijkplan een modern communicatiemedium ontwikkeld voor gemeente en onze inwoners, maar ook voor de inwoners onderling. Met dit instrument laten we als gemeente zien wat we doen en bieden een toegankelijk en betrouwbaar platform voor goede ideeën in de buurt.

Wat hebben we bereikt?

De afgelopen jaren heeft het beheer van onze openbare ruimte gefungeerd als “participatie proeftuin” voor de gehele gemeente. Omdat participatie in de openbare ruimte zo praktisch en concreet zichtbaar is, hebben we ruime ervaring opgedaan en veel voorbeelden kunnen geven. Inwoners willen graag meedenken, mee-adviseren en meedoen in het beheer, omdat juist de vraagstukken “letterlijk dicht bij huis” hen aanspreken.

Via MijnWijkplan hebben inwoners daadwerkelijk zeggenschap gekregen over de openbare ruimte in hun buurt. De vroegere statische wijkbeheerplannen zijn doorontwikkeld naar een digitaal, levend en continu proces op dit platform. Inwoners kunnen er eenvoudig initiatieven lanceren en er draagvlak voor vragen in hun buurt. De wijkregisseur blijft altijd direct aanspreekbaar voor inwoners die minder digitaal zijn. Inwoners kunnen projecten ondersteunen door middel van likes op MijnWijkplan, maar ook via handtekeningen die analoog worden opgehaald.

Meerdere doelgroepen zijn ‘echt’ bereikt, door de nieuwe vorm van participatief contact via MijnWijkplan. Bij grotere projecten in de openbare ruimte is communicatie met de buurt altijd het startpunt. Inwoners wordt de ruimte geboden om maximaal mee te denken met de gemeente.

De betrokkenheid van inwoners bij de eigen omgeving is ook door de totaal vernieuwde Meld-&Herstel-app toegenomen. Inwoners weten ons steeds beter te vinden om een melding te maken.

Een deel van de beheerbudgetten is gekoppeld aan de wijkwensen van inwoners. In 2017 zijn in vijf wijken pilots gestart met wijkbudgetten. Vanaf begin 2018 wordt dit inmiddels in alle wijken toegepast. De wijkbudgetten worden voor verschillende soorten wensen ingezet.

De meldingen via MijnWijkplan en de Meld- en Herstellijn bestrijken een steeds breder terrein. De samenwerking van onze gemeente met inwoners en ondernemers krijgt daarbij steeds meer een integraal karakter.

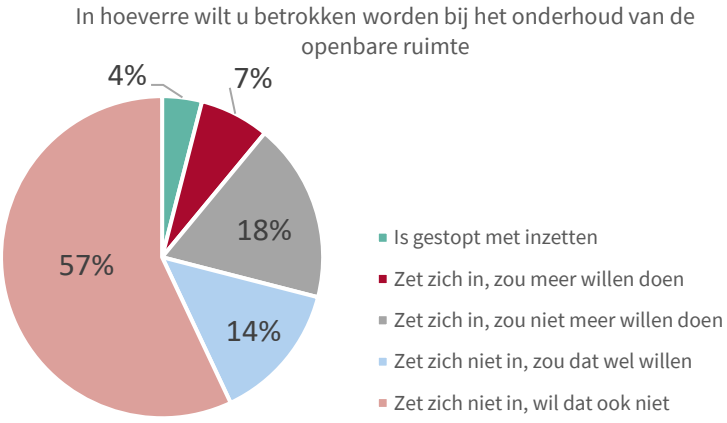
Participatie de meningen van onze inwoners doen ertoe!

DILEMMA

We zien participatie nog altijd als een belangrijke basis om ons werk goed te enten op de stad. De vraag is of we de juiste mensen bereiken en of participatie niet soms te veel een doel op zich wordt. De vraag kan ook gesteld worden of er een maximum bestaat wat je aan participatie kunt bereiken en zo ja, in hoeverre we dat al hebben bereikt?

Wat gaan we de komende jaren doen?

We willen inzichtelijk krijgen of we daadwerkelijk alle groepen bereiken met participatie. We stellen ons ook de vraag hoe groot de behoefte daadwerkelijk is.

Met behulp van het stadspanel hebben we antwoorden gezocht op de vraag in hoeverre bewoners betrokken (willen) zijn bij het onderhoud van de openbare ruimte. De enquête geeft een indicatie van de animo hiervoor. In totaal zet 39% van de panelleden zich in voor de openbare ruimte in de buurt of zou dat wel willen doen. 25% zet zich nu al in (een deel daarvan wil dat zelfs meer gaan doen) en 14% geeft aan dat nog niet te doen, maar wel te willen doen. Aan de andere kant zet 61% zich niet (meer) in voor de openbare ruimte. De enquête geeft verder een schat aan informatie over de beweegredenen en achtergronden voor participatie.

Er is behoefte om in MijnWijkplan prioriteiten te kunnen bepalen op thema's die we als gemeente belangrijk vinden. Zo willen we initiatieven en ideeën met voorrang behandelen, die klimaatadaptatie, biodiversiteit, "groen, gezond en in beweging" ondersteunen.

We willen de mogelijkheid onderzoeken om MijnWijkplan ook voor sociale, niet locatie gebonden initiatieven in te zetten.

Het lopende project "Samen met de Stad" introduceert 'participatie' als vaste norm voor al ons werk als gemeente. Bij de implementatie van de Omgevingsvisie is participatiebeleid een verplicht onderdeel en haakt de rest van het fysiek domein van onze gemeente aan.

MijnWijkplan gaan we verbreden en toegankelijk maken voor andere partijen. We willen nog meer mensen verleiden om MijnWijkplan te gebruiken. Met pilots kunnen we dan verdergaande vormen van participatie uitproberen.

Om de herkenbaarheid en eenduidigheid voor inwoners en ondernemers te verhogen, wordt onderzoek gedaan naar de doorontwikkeling naar één gezamenlijk communicatiekanaal voor participatie. We gaan experimenteren met de verdere integratie, waarbij de platforms van MijnWijkplan en Meld-&Herstellijn optimaal op elkaar worden afgestemd.

Klik hier voor één van de andere pijlers

Integraal werken

als professionele regisseurs

De Nijmeegse ambities

In ‘Geef ze de (openbare) ruimte!’ hebben we de overtuiging uitgesproken dat onze externe samenwerkingspartners (zoals Dar en aannemers) de uitvoerende taken in het beheer minstens zo goed kunnen uitvoeren als de gemeente. Ons streven was om hen de ruimte te geven hun expertise volwaardig in te zetten. We verwachten van die partijen dat ze zo klantgericht, efficiënt en integraal mogelijk werken. Er is ingezet op vernieuwde samenwerkings- en contractvormen waarbij we onze partners uitdagen om meer in regie te werken. Zij worden aangesproken op hun professionaliteit en innovatie, maar ook op onze andere doelstellingen op het gebied van sociaal ondernemen, duurzaamheid en arbeidsparticipatie.

Wat hebben we bereikt?

Afgelopen jaren is duidelijk geworden waar we als gemeente voor staan en wat onze rol in de uitvoering is. Als organisatie zijn we bewuster naar buiten getreden.

Onze waarden brengen wij over op onze samenwerkingspartners en we werken integraal met moderne contractvormen. We hebben de afgelopen jaren samen veel projecten in de openbare ruimte gerealiseerd waardoor de stad veel prettiger, mooier en bereikbaarder is geworden. Met die projecten en ons onderhoud hebben we gedurfd geëxperimenteerd in de lijn met onze beleidsdoelen.

In de afgelopen jaren heeft Dar zich ontwikkeld van een afvalinzameling- en reinigingsbedrijf tot een integrale samenwerkingspartner. Dar heeft het groenbedrijf van Breed succesvol ingevlochten in de organisatie. Ook onderhoudswerk aan straten wordt door Dar samen met samenwerkingspartners uitgevoerd. Voor het grootste deel van de stad is Dar nu integraal verantwoordelijk voor het beheer van de buitenruimte "van gevel tot gevel“.

De uitvoering heeft drie kerntaken

1. **Goed eigenaars- en opdrachtgeverschap**
   Asset- en contractmanagement met heldere opdrachtformulering en duidelijke feedback o.a. op basis van goede informatie uit beheersystemen.
2. **Dienstverlening met bewoners als ijkpunt**
   Via onze inwoners houden we goed contact met de stad en weten we daardoor wat er nodig is. MijnWijkplan en Meld&Herstel zijn hierbij onmisbare instrumenten.
3. **Evenementen begeleiden**
   We houden evenementen in eigen hand, omdat ze heel belangrijk voor Nijmegen zijn, maar daarnaast een grote druk op de openbare ruimte in de stad geven. Daarbij blijven we ook als gemeente goed in beeld via de evenementen.

Sociaal ondernemerschap (SROI: Social return on investment) is de norm geworden in onze aanbestedingen, maar ook voor de bedrijfsvoering van Dar als onze vaste regionale gemeentelijk dienstverlener.

We kiezen de best geschikte partij voor het werk. De Buitendienst van de gemeente richt zich op onze kernactiviteiten, zoals acute incidenten, toegesneden dienstverlening en actieve ondersteuning van participatieprojecten. Grootschalige activiteiten verschuiven naar gecontracteerde samenwerkingspartners, die gaandeweg meer de reparaties van Meld- &Herstelmeldingen oppakken.

Integraal werken

als professionele regisseurs

DILEMMA

Het zoeken naar een integrale partner kost tijd. Sommige partners hebben de tijd nodig om zich hier op te ontwikkelen. Hoeveel tijd willen we als gemeente hiervoor beschikbaar stellen? Of komt er een moment om naar andere partners te kijken of de ambities van een meedenkende partner bij te stellen?

Wat gaan we de komende jaren doen?

Dar ontwikkelt zich voortvarend tot de gewenste integrale samenwerkingspartner; de progressie is er en moet het komende jaar verder worden uitgebouwd. In de toekomst zien we Dar als de integrale samenwerkings-partner voor de hele stad.

Specialistische werkzaamheden besteden we aan, zoals bijvoorbeeld rioolinspecties, onderhoud verkeers-regelinstallaties en beheer openbare verlichting. Zo brengen we nieuwe kennis over beheermethoden binnen onze organisatie.

Samen met de gecontracteerde samenwerkingspartners willen we ons partnerschap en onze werkprocessen verder ontwikkelen gericht op optimale samenwerking vanuit vertrouwen en regie. Er wordt ingezet op deskundigheidsbevordering en gerichte opleidingen voor de regisseursrol.

De veranderingen rond meer samenwerking en meer dienstverlening vragen ook om andere sociale competenties van zowel de medewerkers van de gemeente als die van Dar. We geven de komende jaren veel aandacht aan de gewenste ontwikkeling van medewerkers op dit vlak.

We blijven onderzoeken welke synergievoordelen door integraal werken nog verder kunnen worden benut. We realiseren ons overigens dat het combineren van werksoorten zijn grenzen kent.

Veel kapitaalgoederen in de openbare ruimte kennen achterstallig onderhoud. Daardoor kan het steeds weer repareren veel duurder worden dan opnieuw investeren en vervangen. Denk hierbij aan riool, wegverharding en openbare verlichting. We gaan de komende vervangingsgolf in beeld brengen in een Nota Kapitaal-goederen, om het onderhoud op het juiste niveau te kunnen brengen. We gaan onderzoeken of bomen als kapitaalgoed gewaardeerd en toegevoegd kunnen worden. We onderzoeken ook op welke wijze we hierbij efficiënt aan kunnen sluiten bij het aardgasvrij maken van de wijken.

We ontwikkelen instrumenten en zoeken samenwerking met partners voor het beter benutten van alle interne en externe bronnen. Een voorbeeld is het 'Ambitieweb': een nieuwe succesvolle vorm van het formuleren van een projectopdracht en aanbesteden ervan.
We ondersteunen met het digitale HIOR (Handboek inrichting openbare ruimte) samenwerkingspartners en geven hen de normen en waarden mee met projecten. We kunnen de plannen er eenvoudig mee toetsen op beheerbaarheid.

Klik hier voor één van de andere pijlers

Duurzaam beheer

voor nu en later

De Nijmeegse ambities

In de tijd dat de gemeenteraad ‘Geef ze de (openbare) ruimte!’ vaststelde, stonden de ‘energieneutrale stad’ en een klimaatbestendige openbare ruimte al hoog op de bestuurlijke agenda. Deze ambities zijn onverminderd van kracht en zijn alleen maar urgenter geworden. We hebben ze inmiddels aangevuld met de potentie om samen met de regio koploper op het gebied van duurzaamheid en circulariteit te blijven. Daarbij hoort ook dat duurzaam beheer een voertuig kan zijn voor het bereiken van de sociale doelstellingen van onze stad. Wij zien onze sociale doelstellingen als een integraal aspect voor een duurzame toekomst voor onze stad.

Wat hebben we bereikt?

Tot 2015 hebben we vooral ingezet op energie en vooral op meer duurzame energie (uiteindelijke doel: 50% minder verbruiken en 50% duurzaam opwekken). Het beheer en onderhoud van onze openbare ruimte levert een serieuze bijdrage aan de gemeentelijke ambities. Voor 2020 zijn de ambities vastgesteld op 20% minder CO2-uitstoot en 10% meer circulariteit. Voor 2030 is dit respectievelijk 40% en 50%. Daarnaast zijn er gerichte acties ondernomen om circulariteit te vervorderen.

De bewustwording op het gebied van duurzaamheid is toegenomen en het is een uitgangspunt bij al ons werk.

Duurzaamheid is een centraal thema in onze bedrijfsvoering op de werf (bijvoorbeeld het wagenpark) en wordt gegeven als expliciete opdracht voor onze externe partners:

- Andere vormen van aanbesteden zijn toegepast, waardoor een strikte duurzaamheidsparagraaf altijd onderdeel is van ieder bestek en contract. Ook sociale duurzaamheid is onderdeel daarvan (meer inzet van mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben).
- De Green Deal GWW 2.0 is ondertekend waarmee hergebruik van beton geregeld werd.
- Afgelopen 7 jaar hebben we durven loslaten en experimenteren, zoals bijvoorbeeld met het project Malderburchtstraat. De aannemers zijn door middel van ‘het ambitie-web’ uitgedaagd op creativiteit en duurzaamheid. Dit heeft tot verrassende en vernieuwde inzichten geleid.

Op het gebied van sociale duurzaamheid zijn hogere percentages Social return on investments (SROI) behaald (er is een percentage van 7% op loonwaarde bereikt, terwijl 5% was afgesproken). Dar heeft in 2019 zelfs een SROI-percentage van 13,1% gerealiseerd.

Duurzaam beheer

voor nu en later

DILEMMA

We hebben zelf én met onze partners flinke stappen gezet in innovatieve duurzame oplossingen. Mogen we verwachten dat de markt dit de komende jaren steeds zelfstandiger gaat oppakken, of blijft een trekkende rol van de gemeente noodzakelijk?

Wat gaan we de komende jaren doen?

We hebben de afgelopen jaren vooral geëxperimenteerd met nieuwe ideeën op het gebied van duurzaamheid. De geleerde lessen gaan we de komende jaren zo veel mogelijk als vaste manier van werken toepassen.

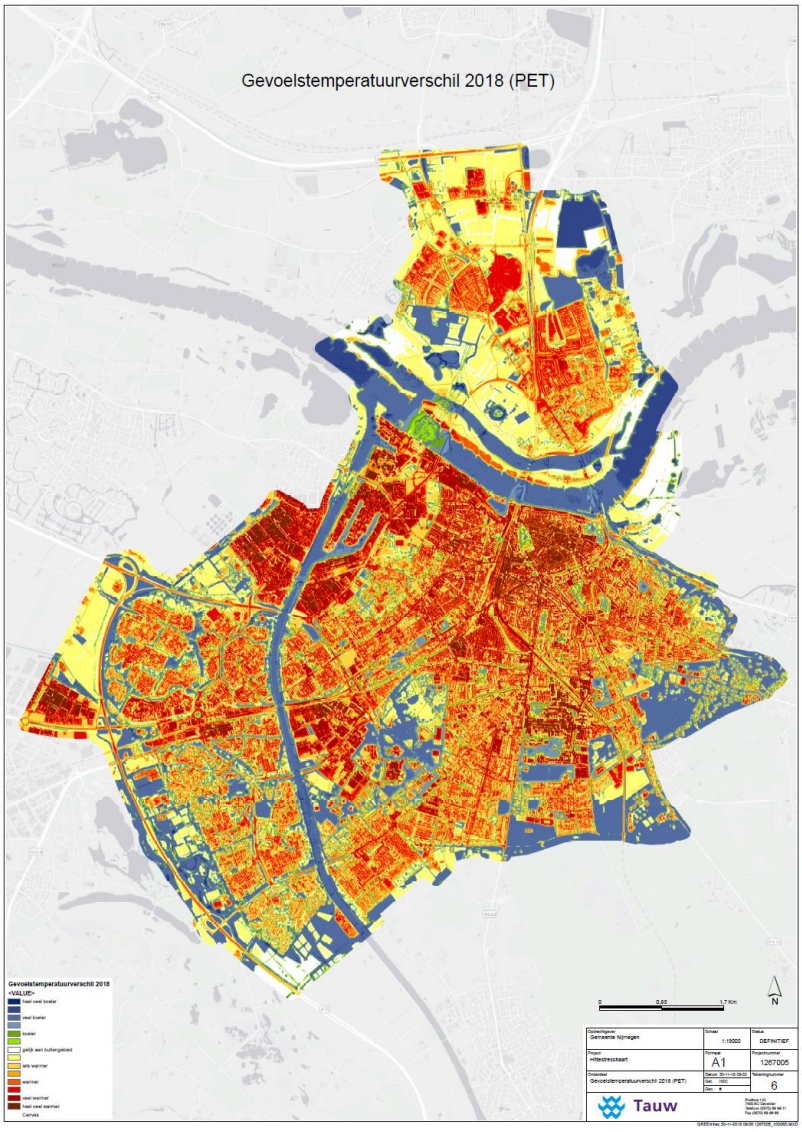
We blijven innoveren en voeren daarvoor weer pilots uit; de komende jaren vooral op het gebied van klimaatadaptatie en vergroening. De positieve ervaringen vertalen we ook dan weer naar een vaste manier van werken.

De warmtetransitie is de komende jaren aanleiding voor veel activiteit in de openbare ruimte. We grijpen ze aan om combinaties te zoeken met ander kwaliteit verbeterende maatregelen, zoals het bevorderen van de mobiliteit, renovatie van het riool of verbeteringen van het openbare lichtnet.

We blijven werken aan vernieuwende pilots, die we aanbesteden op ambitie, zoals we dat deden met de Malderburchtstraat.

De inmiddels beproefde manier van werken met ‘het ambitie-web’ en de nieuwe manier van aanbesteden (RCC-methode) gaan we toepassen als een mogelijke standaardmethodiek voor herinrichtingsprojecten van straten.

Voor het sturen op deze hogere doelen gaan we de komende jaren steeds meer gebruik maken van datagestuurd beheer, thematische cartografie en ons digitaal toegankelijke handboek inrichting openbare ruimte (HIOR).

Klik hier voor één van de andere pijlers

Trends en ontwikkelingen

De tijd staat niet stil. Sinds de vaststelling van het beleidsplan ‘Geef ze de (openbare) ruimte!’ hebben zich tal van nieuwe uitdagingen aangediend, die hun weerslag hebben op de openbare ruimte. Denk aan de toenemende impact van klimaatveranderingen, de energietransitie, de inzet op circulariteit, de veranderingen in onze mobiliteit, de verdergaande vergrijzing, de drukker wordende stad, en recent daarbij ook nog de beperkingen van de 1,5 metersamenleving door corona.

Er wordt gewerkt aan een nieuw afvalbeleidsplan met als doel 90% afvalscheiding in 2025 en maximaal 30 kilo restafval per persoon per jaar met focus op kwaliteit van de herbruikbare grondstofstromen in de keten. Actueel zijn ook de snelle ontwikkelingen op het gebied van datasturing. Door nieuwe monitoringstechnieken beschikken we steeds makkelijker en sneller over informatie die inzicht geeft in het functioneren van onze openbare ruimte. Met behulp van ‘snuffelpalen’ op straat krijgen we bijvoorbeeld inzicht in de luchtkwaliteit en "slimme" verkeersregelinstallaties brengen verkeersstromen in beeld. Onze inwoners leveren ook zelf op allerlei andere manieren informatie, zoals via hun Meld- en Herstelmeldingen of met inwonersonderzoeken. Daarmee ontstaat er uit al die data-informatie die de basis vormt voor beslissingen. Beslissingen waarbij we met veel meer aspecten rekening kunnen houden. Nijmegen wordt als ‘Smart City’ stap voor stap in praktijk gebracht.

In het Coalitieakkoord 2018-2022 zijn vier grote, bestuurlijke opgaven voor Nijmegen vastgelegd. We gebruiken ze om de trends en ontwikkelingen samen te vatten die belangrijk zijn voor de openbare ruimte. Met deze trends en ontwikkelingen gaan we de komende jaren in ons beheer al aan de slag. Omdat deze opgaven ook uitgangspunt waren voor de Omgevingsvisie, sluiten we ook daarop aan.
Het is in deze tussentijdse evaluatie niet het moment om hier nieuw samenhangend beleid voor uit te werken. Vanaf 2023 verschijnt nieuw beleid waarin de uitgangspunten voor deze opgaven in samenhang worden vastgelegd.

Met deze trends en ontwikkelingen gaan we de komende jaren aan de slag:

- De economisch veerkrachtige stad
- De aantrekkelijke stad
- De sociale en gezonde stad
- De duurzame stad

Te verwachten effecten voor de openbare ruimte

De sociale en gezonde stad

De inrichting van de stad moet nog meer bijdragen aan de sociale stad die Nijmegen wil zijn. Dat vraagt om passende voorzieningenniveaus in alle wijken en een gezonde omgeving, die bewegen en sociaal actief zijn stimuleert.

1. Verhoogde aandacht voor toegankelijke openbare ruimte
2. Leefijdsbestendige openbare ruimte: "design for all" van 0 tot 100
3. Prettig en gezond klimaat in de woonwijken (meer groen, als basis voor milieu, klimaat en woongeluk)
4. Meer voorzieningen voor bewegen, spelen en recreëren in de directe woonomgeving
5. De openbare ruimte als buurthuis: stimuleren als plek van samen zijn en samen doen

De economisch veerkrachtige stad

Nijmegen wil haar economische kansen beter benutten, met meer banengroei in de stad. Daarvoor worden nieuwe werklocaties ontwikkeld; bestaande locaties worden getransformeerd en geïntensiveerd. In de binnenstad worden horeca, cultuur, dienstverlening en evenementen steeds belangrijker.

1. Meer druk en verdichting van de openbare ruimte in de binnenstad
2. Stimuleren bereikbaarheid met vooral nadruk op duurzaam vervoer – oplaadpunten, trein en bus
3. Vestigingsklimaat verbeteren: aantrekkelijke, levendige wijken met voorzieningen dichtbij
4. Gemengde woon- leefomgeving bieden met banen in de buurt, ook voor zwakkere wijken
5. Investeren in de uitstraling, groei en kwaliteit van de campussen

De aantrekkelijke stad

Nijmegen wil haar identiteit als stad met historie in een groene omgeving verstevigen. De dubbele groei van zowel ouderen als jongeren vraagt veel van de stedelijke voorzieningen.

1. De openbare ruimte als verleidingsfactor voor de vrijetijdseconomie: toegankelijke trottoirs, fietsvoorzieningen, aantrekkelijke plekken en routering er naar toe
2. Versterken van de vrijetijdseconomie: toename evenementen
3. Meer aandacht recreatieve gebieden en intensiveren van de samenwerking hierin met buurgemeenten, Waterschap Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat
4. Meer aandacht voor iconische elementen in de openbare ruimte, die cultureel bepalend zijn voor Nijmegen
5. Zorgvuldig ontworpen openbare ruimte die de aantrekkelijkheid en identiteit van Nijmegen versterken

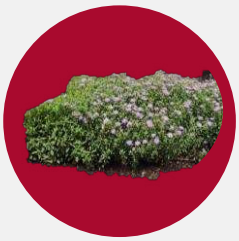
De duurzame stad

Nijmegen wil samen met de regio koploper blijven op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. We blijven inzetten op innovatie op het gebied van energietransitie, duurzame mobiliteit, klimaatadaptatie en circulaire economie.

1. Aardgasvrij maken: de openbare ruimte gaat open voor warmtenetten en andere nieuwe infrastructuur in de toch al zo drukke ondergrond
2. Meer bomen in de stad en beheer gericht op biodiversiteit
3. Andere prioriteiten rond mobiliteit (prioriteit bij voetganger, ruim baan voor de bus, minder/anders parkeren in de openbare ruimte)
4. Meer hergebruik van materialen bij groot onderhoud en vervangingen
5. Multimodale vervoersknooppunten met nadruk op elektrische mobiliteit en openbaar vervoer op plekken waar stedelijke verdichting gaat plaatsvinden

Geef ze de (openbare) ruimte in de praktijk

Gedifferentieerd beheer

‘Zorgeloos groen’
Keizer Karelplein

St. Annastraat

Maaibeleid

Inwoners maken de plus

Tubaplein

NEC-kleuren speelveld

Participatie

Wijkhelden

Voorbeelden MijnWijkplan

NMGN doet!

Wijkbudgetten

Bewoners denken
mee in planvorming

Succes van Meld en
Herstel

Geef ze de (openbare) ruimte in de praktijk

Integraal werken

Op pad met het participatieteam

Asfaltbestek Van Gelder

Dar

Oversteken as a service

Duurzaam beheer

Biodiversiteit Grootstal

Handboek Nijmegen toegankelijk

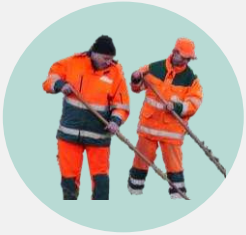
Verledden

Operatie Steenbreek

Malderburchtstraat

Sociale duurzaamheid

Duurzame voorbeelden

Trends en ontwikkelingen

Van schakelen naar Smart City

Intelligente VRI's

Data en corona

Scannen van parkeerboetes

Nijmegen

